

SZÖVEG –
PÓTA RÉKA

MIKOR KEZDJÜK EL TANULNI AZ IDEGEN NYELVET?

Ha kisgyermekről van szó, sok téma megosztónak számít, mivel ebben a korban vagyunk a legfogékonyabbak jóra és rosszra egyaránt. Az idegennyelv-tanulás körül is megoszlanak a vélemények. Senki nem a hosszú távú hasznát vitatja, sokkal inkább a *mikor, kitől, hogyan, mennyit* körül forognak a kérdések. *Somogy-Tóth Katalin* a Pázmány Péter Katolikus Egyetem angol szakán óraadó tanár, valamint egy angliai tanárképző iskola (Pilgrims Teacher Training Center Canterbury) módszertantanára és *Borsos Andrea*, a Helen Doron nemzetközi nyelviskola-hálózat egyik berlini iskolájának oktatója válaszol kérdéseinkre.

♦ – Létezik ideális életkor a nyelvtanulás elkezdéséhez, és ha igen, mikor jön el az ideje?

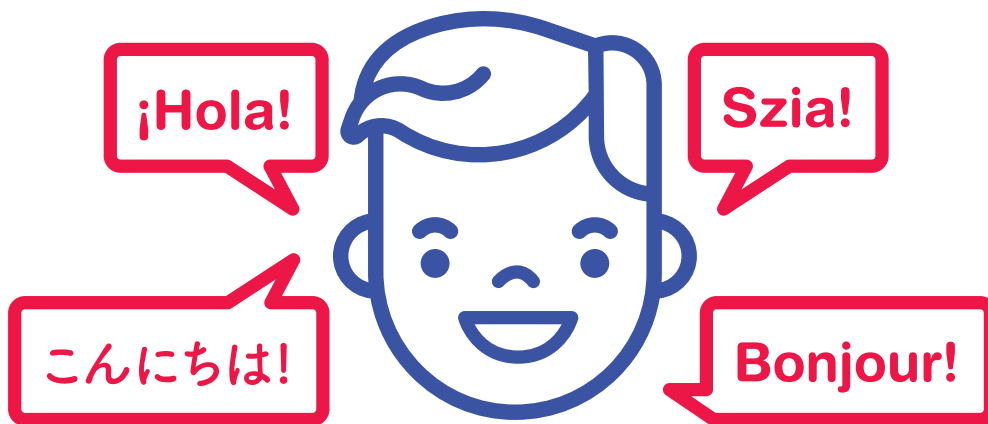
Somogy-Tóth Katalin: Számos konferenciát tartottak már a témában, tanulmányok, kutatások bizonyították ezt is, azt is. Amiben viszont egyeznek a szakmai vélemények, hogy nem annyira a konkrét életkor számít, mint az, hogy milyen minőséget kap a gyermek. Minél lejjebb megyünk életkorban, annál inkább szükség van minőségre.

Borsos Andrea: Természetesen sosem késő idegen nyelveket tanulni, ám tanulmányok sora bizonyítja, hogy minél fiatalabb korban sajátítunk el egy nyelvet, annál könnyebben és természetesebben használjuk. Egyes kutatások szerint a 7 éves kor előtt elkezdett nyelvtanulás a leghatékonyabb és a legtöbb hosszú távú előnnyel rendelkezik, de manapság már pár hónapos kortól is ajánlják az elkezdését, hiszen a babák megtanulják az illető nyelv hangjait és intonációját, úgy, ahogy később már ez nem lehetséges.

– Mire kell figyelni a korai nyelvtanításnál, milyen speciális igényeknek kell megfelelni?

Somogy-Tóth Katalin: A gyerek életkorának és természetes érdeklődési körének megfelelően kell

tanítani a nyelvet. Nézzük meg, hogy a kisgyermek milyen fajta játékokkal szeret játszani, milyen énekeket vagy mondókákat kedvel, miről szeret beszélgetni. Egy hatévesnek már ne akarjunk két- vagy hároméveseknek való rigmusokat tanítani. Lényeges a tanár személyisége, hogy ért-e a gyermek nyelvén, meg tudja-e ragadni a figyelmét, tudja-e inspirálni, képes-e bevonni, megtalálja-e a közös hangot vele, mennyire karizmatikus egyéniség. Kulcsfontosságú, hogy a tanár jól ismerje a nyelvet, szép kiejtéssel beszéljen. Nem igaz, hogy minél kisebbeket tanítunk, annál kevesebb nyelvtudással nekieshetünk. A kicsik, mint a szívacs, úgy szívják magukba a nyelv zeneiségét, hangzását, a nyelvtant. **Borsos Andrea:** A nálunk használt módszer egyik alappillére, hogy napi szinten szükséges hallaniuk a gyerekeknek a nyelvet, a másik pillér pedig a pozitív megerősítés. A gyerekek az anyanyelvüket is úgy sajátítják el, hogy előbb sokszor hallják, elkezdik imitálni a hangokat, szótagokat, majd ismételtetik a szavakat és mondatokat, amire többek közt a szülők pozitív reakciója sarkallja őket. Bármilyen módszerrel is dolgozzon a pedagógus, elengedhetetlen a pozitív, támogató környezet megteremtése, valamint a játék mint központi elem.

– Lehetnek-e hátrányai, ha kiskorban forszírozzuk a nyelvtanulást?

Borsos Andrea: Ha a gyerekek ezt nem tanulásként élik meg, hanem a játék, mozgás és zene eszközeivel észrevétlenül tanítják őket egy adott idegen nyelvre, akkor nem. Erdélyi magyarként személyes tapasztalatom is van erről. Négyévesen kerültem az óvodába, román csoportba, a körzetes oviban ugyanis már nem volt hely a magyar csoportban. Néhány hónap alatt folyékonyan beszéltem románul. Nem emlékszem, hogy „tanultam” volna. Míg a többi magyar gyerek csak 6–7 évesen, az iskolában kezdett el románul tanulni, és a többségnek akadtak vele problémáik, én teljes könnyedséggel vettem a román nyelvű iskola kihívásait.

– Hogyan tudom szülőként eldönteni, illetve biztosítani, hogy gyermekem a megfelelő helyen, megfelelő módon tanuljon?

Somogyi-Tóth Katalin: Én mint négygyerekes anya, illetve mint aki benne van már a témában negyven éve, azt mondanám, hogy csakis olyan helyre vinném a gyermekem, ahol megengedik, hogy beüljek a foglalkozásra, és személyesen megnézhessem, ki fogja tanítani a gyerekemet. Az ember ösztönösen érzi, mi a jó az ő gyerekének. Az angol nyelvi szintről persze nem minden szülő tud dönteni, ezért meg kell nézni, hogy az adott iskola kiket alkalmaz.

– Egyre gyakrabban találkozom olyan családokkal, ahol bár mindkét szülő magyar anyanyelvű, egyikük csak idegen nyelven beszél a gyermekéhez.

Borsos Andrea: A többnyelvű családoknál ez egyszerűen működik, ha például anya magyar, akkor csak magyarul

beszél a gyerekhez, apa angol, ő csak angolul. A picik az adott nyelvet az adott nyelven beszélő személyhez kapcsolják, ezért nagyon fontos, hogy ez következetes legyen. Tehát akkor anya ne beszéljen angolul néha a gyerekkel. Azt viszont nehezen tudom elképzelni, hogy egy magyar szülő csak és kizárólag angolul beszéljen a gyermekéhez születésétől fogva.

Somogyi-Tóth Katalin: Amennyiben a szülő otthon érzi magát abban a nyelvben, élvezni tudja a hangzását, képes játszani azon a nyelven, nem találok ebben kivétnevet. Ha azonban ez a szülő és a gyerek közé valamifajta lelki gátat emel, valamiféle mesterkéltséget visz a kapcsolatba, ha mondjuk a gyerek elutasítja, mert érzi, hogy nem jön természetesen, akkor nem csinálnám. Vekerdy Tamás azt mondja, hogy a szülő ne legyen tanára a gyerekének. Szerintem rövid kis dolgokat lehet otthon együtt is csinálni. Ma már hihetetlen tárháza van a lehetőségeknek, a YouTube-tól a BBC „Learning English” oldaláig tele van az internet kis dalokkal, mondókákkal, mesékkel. Így az a szülő is könnyedén alkalmazhatja ezeket, aki a saját nyelvtudásában kevésbé magabiztos. A gyerekeknek nem jó a képernyő öt éves kor előtt, de ha naponta csak 5–10 percre együtt leülünk, és megnézünk egy mesét, majd megbeszéljük, miről volt szó, vagy meghallgatunk egy dalt, és megpróbáljuk együtt elénekelni, ez hasznos és ugyanakkor élvezetes dolog lehet. Hetente egyszer ennek nem sok értelme van, túl kevés. Azt sem lehet, hogy azt mondjuk, „márpedig most angolóra van, és 45 percet angolozol velem”. Mindennap egy kis játékos együttlét, úgy, ahogy magyarul is csinálnánk, csak most éppenséggel egy másik nyelven – ez működhet. A rendszeresség és a természetesség. ♦